

ชื่อวิทยานิพนธ์ การจัดการสารสนเทศการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดปัตตานี

โดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ชื่อผู้เขียน นายอิสมาแอ ยิมะแซ

สาขาวิชา การจัดการสารสนเทศ

ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและจัดการสารสนเทศการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าชายเลนในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี ในช่วงปี พ.ศ. 2543 – 2552 และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าชายเลนโดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ รวมทั้งส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าชายเลนที่พัฒนาขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า พื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดปัตตานี ใน 5 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอไม้แก่น อำเภอยะหริ่ง อำเภอสายบุรี และอำเภอหนองจิก มีปริมาณพื้นที่รวม ในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 26,140.06 ไร่ ปี พ.ศ. 2552 มีจำนวน 21,897.81 ไร่ โดยลดลงจากปี พ.ศ. 2543 จำนวน 4,242.25 ไร่ และปี พ.ศ. 2558 มีพื้นที่ที่มีสภาพเป็นป่าชายเลน 17,847.88 ไร่ ลดลงจากปี พ.ศ. 2552 จำนวน 4,049.93 ไร่ และเมื่อเทียบระหว่าง ปี พ.ศ. 2543 กับ ปี พ.ศ. 2558 พบว่าลดลง จำนวน 8,292.18 ไร่ ส่วนลักษณะการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่จากสภาพเดิมที่เป็นป่าชายเลนจังหวัดปัตตานี ระหว่างปี พ.ศ. 2543 - 2552 มีการเปลี่ยนแปลงใน 5 ลักษณะ คือ 1) ป่าชายเลนเปลี่ยนเป็นเกษตรกรรม 2) ป่าชายเลนเปลี่ยนเป็นนาเกลือ 3) ป่าชายเลนเปลี่ยนเป็นนาเกลือ 4) ป่าชายเลนเปลี่ยนเป็นพื้นที่ทิ้งร้าง 5) ป่าชายเลนเปลี่ยนเป็นป่าพรุ ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เปลี่ยนเป็นพื้นที่เกษตรกรรม จำนวน 5,056.46 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 95.89 ของการเปลี่ยนแปลงปริมาณพื้นที่ป่าชายเลนมีแนวโน้มที่จะลดลงหากพฤติกรรมแสวงหาผลประโยชน์จากพื้นที่ป่าชายเลนของประชาชนในพื้นที่และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพื้นที่ป่าชายยังคงเป็นไปในรูปแบบเดิม

ผลจากการจัดการสารสนเทศของพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดปัตตานี นำเสนอเป็นสารสนเทศ 5 รายการ ประกอบด้วย 1) ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินปี พ.ศ. 2543 2) ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินปี พ.ศ. 2552 3) ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินปี พ.ศ. 2543 - พ.ศ. 2552 4) พื้นที่

ป่าสงวนที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลน 5) พื้นที่ที่มีสภาพเป็นป่าชายเลนในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต

ผลการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดปัตตานี ในพื้นที่เป้าหมาย 3 ตำบล โดยนำเสนอข้อมูลเนื้อหาและสารสนเทศที่พัฒนาให้แก่นักชุมชนและประชาชนในพื้นที่รับรู้ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม รวมจำนวน 74 คน ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ในด้านวิทยากร สถานที่และระยะเวลา ความรู้ความเข้าใจเนื้อหา การนำความรู้ไปใช้และเผยแพร่ พบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Thesis Title	Application of Geographic Information System for Information Management of Mangrove Forest Area Change in Pattani Province
Author	Mr. Isma-ae Yeemasae
Major Program	Information Management
Academic Year	2014

ABSTRACT

The objectives of this study were to examine and manage information of mangrove forest area change in Pattani province during 2000 to 2009, and its future change using Geographic Information System, as well as to promote application of information management in mangrove area change.

The findings revealed that mangrove forest area in Pattani province were found mainly in five districts of Muang, Maikaen, Yaring, Saiburi and Nongchik. In 2000, the area was at 26,140.06 Rais and in 2009 remaining to 21,897.81 Rais, decreased 4,242.25 Rais from the year 2000. In 2015, the area decreased to 17,847.88 Rais, smaller than 2009 at 4,049.93 Rais, and when compared between the year 2000 and 2005, the area decreased of 8,292.18 Rais. From the year 2000 to 2009 mangrove forest area had been changed to five land use types: (1) agricultural area, (2) shrimp farms, (3) salt farms, (4) abandoned area, and (5) swamp forest. Most of the mangrove area, 5,056.46 Rais (95.89%), has been converted to the agricultural land. If local people keep continuing to find the benefit from the mangrove area in old manner, the area seems to diminish.

The developed information management of mangrove area was presented in five categories: (1) information of land use in 2000, (2) information of land use in 2009, (3) information of land use change in 2000 to 2009, (4) mangrove forest conservation area, and (5) current status of mangrove area and its future trend.

To promote the application of information management in mangrove area change in Pattani, researcher brought up the application to 74 community leaders and villagers in the three targeted sub-districts in Pattani province. Evaluation of satisfaction in terms of guest speakers, period of time and place, understanding of contents and application of knowledge, results showed that participants were most satisfied.